

LAPINLAHTI

18.5.2026

Hyvinvointiraportti 2025

Hyvinvointi-indikaattorit: Lapset

0%
(2% 2023)

Ei yhtään hyvää ystävää, % 4. ja 5. luokan oppilaista

- Pohjois-Savo 1%
- Koko maa 1%

	2023	2025
Pojat	4%	0%
Tytöt	0%	0%

4%
(8% 2023)

Ei voi juuri koskaan keskustella vanhempiensa kanssa asioistaan, % 4. ja 5. luokan oppilaista

- Pohjois-Savo 3%
- Koko maa 3%

	2023	2025
Pojat	6%	6%
Tytöt	10%	3%

79%

Harrastaa jotakin ainakin kerran viikossa, % 4. ja 5. luokan oppilaista

- Pohjois-Savo 80 %
- Koko maa 85%

	2023	2025
Pojat	-	73%
Tytöt	-	85%

9%
(6% 2023)

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa % 4. ja 5. luokan oppilaista

- Pohjois-Savo 9%
- Koko maa 9%

	2023	2025
Pojat	9%	9%
Tytöt	3%	10%

81%
(86% 2023)

Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan oppilaista

- Pohjois-Savo 84 %
- Koko maa 85 %

	2023	2024
Pojat	91%	82%
Tytöt	82%	80%

46%
(34% 2023)

Kokee kouluinnostusta, % 4. ja 5. luokan oppilaista

- Pohjois-Savo 48 %
- Koko maa 48 %

	2023	2025
Pojat	27%	45%
Tytöt	42%	46%

Indikaattorin lukua ympäröivä väri kertoo kehityksen suunnasta edelliseen mittaukseen verrattuna. Tieto koskee vuotta 2025, jos ei indikaattorissa muuta mainita. Taulukossa tulos ja kehitys eroteltuna sukupuolitain. Jokaisen indikaattorin kaikkia tietoja ei ole saatavilla.

Lähde: Kouluterveyskysely, Sotkanet.

Hyvinvointi-indikaattorit: Lapset

8%
(12% 2023)

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 4. ja 5. luokan oppilaista

- Pohjois-Savo 8 %
- Koko maa 8 %

	2023	2025
Pojat	6%	7%
Tytöt	20%	9%

29%
(27,8% 2023)

Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 2 - 6-vuotiailla (2024)

- Pohjois-Savo 21,7% (2024)
- Koko maa 19,4% (2023)

	2023	2024
Pojat	37,2%	34,6%
Tytöt	18,4%	23,5%

48,4%
(50,6% 2024)

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

- Pohjois-Savo 38,6%
- Koko maa 34,6%

	2023	2025
Pojat	58%	54,5%
Tytöt	40%	42,9%

87%
(79% 2023)

Kokee nukkuvansa tarpeeksi, % 4. ja 5. luokan oppilaista

- Pohjois-Savo 87%
- Koko maa 86%

	2023	2025
Pojat	81%	88%
Tytöt	76%	86%

29,3%
(29,6% 2023)

Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 7 - 12-vuotiailla

- Pohjois-Savo 23,7%
- Koko maa 22,3% (2023)

	2023	2024
Pojat	34,3%	36,1%
Tytöt	23,7%	21,9%

Indikaattorin lukua ympäröivä väri kertoo kehityksen suunnasta edelliseen mittaukseen verrattuna. Tieto koskee vuotta 2025, jos ei indikaattorissa muuta mainita. Taulukossa tulos ja kehitys eroteltuna sukupuolittain. Jokaisen indikaattorin kaikkia tietoja ei ole saatavilla.

Lähde: Sotkanet.

Hyvinvointi-indikaattorit: Nuoret

40%
(42% 2023)

Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

- Pohjois-Savo 47 %
- Koko maa 44%

	2023	2025
Pojat	36%	35%
Tytöt	49%	44%

37%
(39% 2023)

Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

- Pohjois-Savo 29%
- Koko maa 29%

	2023	2025
Pojat	33%	34%
Tytöt	45%	39%

32,4%
(28,0% 2023)

Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 13 - 16-vuotiailla

- Pohjois-Savo 25,1 %
- Koko maa 23,5 % (2023)

	2023	2024
Pojat	32,8%	33,1%
Tytöt	23,4%	31,7%

48%
(27% 2023)

Ei syö koululounasta päivittäin, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

- Pohjois-Savo 36 %
- Koko maa 36 %

45%
(29% 2023)

Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

- Pohjois-Savo 23 %
- Koko maa 25 %

50,5%
(53,6% 2024)

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

- Pohjois-Savo 43,2 %
- Koko maa 39,6 %

	2024	2025
Pojat	58,1%	44,2%
Tytöt	48,4%	59,0%

Indikaattorin lukua ympäröivä väri kertoo kehityksen suunnasta edelliseen mittaukseen verrattuna. Tieto koskee vuotta 2025, jos ei indikaattorissa muuta mainita. Taulukossa tulos ja kehitys eroteltuna sukupuolittain. Jokaisen indikaattorin kaikkia tietoja ei ole saatavilla.

Lähde: Sotkanet.

Hyvinvointi-indikaattorit: Nuoret

3%

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

- Pohjois-Savo 2 %
- Koko maa 2 %

64%

Harrastaa jotakin ainakin kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

- Pohjois-Savo 79 %
- Koko maa 80 %

	2023	2025
Pojat	-	65%
Tytöt	-	63%

20%
(9% 2023)

Kokee kouluinnostusta, % 8. ja 9. luokan oppilaista

- Pohjois-Savo 19 %
- Koko maa 18 %

	2023	2025
Pojat	7%	20%
Tytöt	12%	19%

7%
(10% 2023)

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

- Pohjois-Savo 8 %
- Koko maa 8 %

	2023	2025
Pojat	10%	9%
Tytöt	10%	5%

75%

Harrastaa jotakin ainakin kerran viikossa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

- Pohjois-Savo 88 %
- Koko maa 87%

30%
(35% 2023)

Kokee kouluinnostusta, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

- Pohjois-Savo 33 %
- Koko maa 33 %

8%
(10% 2023)

Ei voi juuri koskaan keskustella vanhempiensa kanssa asioistaan, % 8. ja 9. luokan oppilaista

- Pohjois-Savo 8 %
- Koko maa 8 %

	2023	2025
Pojat	6%	8%
Tytöt	14%	9%

Indikaattorin lukua ympäröivä väri kertoo kehityksen suunnasta edelliseen mittaukseen verrattuna. Tieto koskee vuotta 2025, jos ei indikaattorissa muuta mainita. Taulukossa tulos ja kehitys eroteltuna sukupuolittain. Jokaisen indikaattorin kaikkia tietoja ei ole saatavilla.

Lähde: Sotkanet.

Hyvinvointi-indikaattorit: Nuoret

	2023	2025
Pojat	9%	14%
Tytöt	3%	7%

7%
(5% 2023)

Korkea positiivinen mielenterveys, % 8. ja 9. luokan oppilaista

- Pohjois-Savo 10 %
- Koko maa 10 %

	2023	2025
Pojat	10%	12%
Tytöt	0%	2%

10%
(6% 2023)

Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiini tuotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista

- Pohjois-Savo 6 %
- Koko maa 6 % (2023)

20%
(27% 2023)

Kokee terveydentilansa keskimertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

- Pohjois-Savo 23 %
- Koko maa 22 %

	2023	2025
Pojat	20%	11%
Tytöt	35%	28%

10%

Korkea positiivinen mielenterveys, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

- Pohjois-Savo 10 %
- Koko maa 10 %

9%

Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiini tuotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

- Pohjois-Savo 4 %
- Koko maa 7 %

38%
(27% 2023)

Kokee terveydentilansa keskimertaiseksi tai huonoksi, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

- Pohjois-Savo 20 %
- Koko maa 21 %

19,1%
(14,7% 2024)

Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta

- Pohjois-Savo 18,2 %
- Koko maa 15,2 %

	2024	2025
Miehet	16,8%	20,4%
Naiset	12,7%	17,2%

Indikaattorin lukua ympäröivä väri kertoo kehityksen suunnasta edelliseen mittaukseen verrattuna. Tieto koskee vuotta 2025, jos ei indikaattorissa muuta mainita. Taulukossa tulos ja kehitys eroteltuna sukupuolittain. Jokaisen indikaattorin kaikkia tietoja ei ole saatavilla.

Lähde: Sotkanet.

Hyvinvointi-indikaattorit

Aikuiset

11,3%
(10% v. 2024)

Työttömät, %
työvoimasta

- Koko maa 11,9%
- Pohjois-Savo 12,2%

	2024	2025
Miehet	412,2%	13,4%
Naiset	47,6%	8,9%

4,3%
(4,6% v. 2023)

Pitkäaikaistyöttömät,
% työvoimasta

- Koko maa 4,6%
- Pohjois-Savo 4,6%

	2024	2025
Miehet	3,8%	4,7%
Naiset	2,2%	3,4%

9,6%
(10,2% v. 2023)

Työkyvyttömyyseläkettä
saavat 25 - 64-vuotiaat,
% vastaavan ikäisestä
väestöstä (2024)

- Koko maa 5,8%
- Pohjois-Savo 8,8%

	2023	2024
Miehet	10%	9,5%
Naiset	10,4%	9,7%

1,2%
(1,4% v. 2023)

Toimeentulotukea
pitkäaikaisesti saaneet 25 -
64-vuotiaat, % vastaavan
ikäisestä väestöstä (2024)

- Koko maa 2,4%
- Pohjois-Savo 2,3%

	2023	2024
Miehet	1,7%	1,5%
Naiset	1,1%	0,9%

Ikäihmiset

146,9
(151,2 v. 2022)

Muistisairausindeksi,
ikävakioitu (2023)

- Koko maa 100

277,5
(538 v. 2023)

Kaatumisiin ja putoamisiin
liittyvät hoitajaksot 65 vuotta
täyttäneillä / 10 000
vastaavan ikäistä (2024)

- Koko maa 326,8
- Pohjois-Savo 260,8

	2023	2024
Miehet	404,2	322
Naiset	658,5	237,1

14,0%
(17,2% v. 2023)

Säännöllisen kotihoidon 75
vuotta täyttäneet asiakkaat,
% vastaavan ikäisestä
väestöstä (2024)

- Koko maa 13,1%
- Pohjois-Savo 13,3%

	2023	2024
Miehet	13,7%	11,9%
Naiset	19,8%	15,8%

Indikaattorin lukua ympäröivä väri kertoo kehityksen suunnasta edelliseen mittaukseen verrattuna. Tieto koskee vuotta 2025, jos ei indikaattorissa muuta mainita. Taulukossa tulos ja kehitys eroteltuna sukupuolittain. Jokaisen indikaattorin kaikkia tietoja ei ole saatavilla.

Lähde: Sotkanet.

Toimenpiteitä painopisteittäin

- Osallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo
  - Päihteetön ja mielekäs arki
  - Terveelliset elämäntavat
    - Turvallisuus
- Kulttuuri hyvinvoinnin voimavarana

Esimerkkejä toimenpiteistä 2025

- Avustussäännön uudistaminen tehty.
- Uudistetussa hallintosäännössä määritelty vaikuttajatoimielinten kokouspalkkiot ja puheoikeus valtuustossa.
- Vaikuttajatoimielimet olleet aktiivisia, mm.:
  - Useita aloitteita
  - Luento edunvalvontavaltuutuksesta
  - Lasten harrastuskalenteri
  - Vanhusten viikon tapahtumakoonti
  - Lucia-mummon ja vuoden vapaaehtoisen valinta ja julistus.
- Osallistuvan budjetoinnin hanke käynnistetty.
- Kuntalaisia osallistettu yleisötilaisuuksiin, kyselyin ja työpajoin mm. kaavoitushankkeissa, tulevan liikuntahallin suunnittelussa ja kuntastrategian laadinnassa.
- Sateenkaariyhteisön voima –hanke käynnistetty yhdessä kolmen muun yhteistyökunnan kanssa.
- Tervetuloa kuntaan –tilaisuus järjestetty uusille kuntalaisille
- Liikunta- ja yhdistysfoorumit järjestetty 2xvuodessa

- Alue- ja kuntavaalien paneelikeskustelu vaalien alla.
- Lasten vaalit Alue- ja kuntavaalien yhteydessä.
- Nuorten ja vaikuttajien ilta syksyllä 2025.

Nuorisotyö

- **8 kpl** nuorisovaltuuston aloitteita
- **3395** käyntiä nuorisotila Laparilla
- **1089** käyntiä nuorisotila Klubilla

8,36
(8,06 v. 2024)

Kirjaston fyysiset käynnit/asukasluvu Lapinlahti + Varpaisjärvi

- Kelan asiointipiste käytettävissä 5pv/vk
- Digiopastusta säännöllisesti kolmannen sektorin tuottamana

50,7
(49,6 v. 2021)

Äänestysprosentti kuntavaaleissa

- Koko maa 54,3
- Pohjois-Savo 51,0

1209
(1273 v. 2024)

Kansalaisopiston opiskelijat (nettomäärä)

- 16 luentoa
- 351 luennon kuulijaa
- 984 osallistumista opetukseen keskustajaman ulkopuolella
- 196 h tietotekniikan opetusta

48,7
(43,3 v. 2022)

Äänestysprosentti hyvinvointialuevaaleissa

- Koko maa 51,7
- Pohjois-Savo 49,4

10 kpl

Vastaanotettuja kuntalaisaloitteita

107 817,65 €

Avustuksina 3. sektorin toimijoille

301

Rekisteröitynyttä naapuriapu-sovelluksen käyttäjää joulukuussa 2025

Päihteen ja mielekäs arki

Esimerkkejä toimenpiteistä 2025

- EPT/EMT-ryhmän kokoontumiset pidetty säännöllisesti.
- Verso vertaissovittelun malli käynnistetty Matin ja Liisan koulussa.
- Koulunuorisotyöntekijän vakinaistaminen.
- Käynnistetty nuorisotyön monialaisen ryhmän toiminta.
- SUP-direktiivin mukaisten tumppiroskisten hankkiminen ja tähän liittyvä tiedotus kuntalaisia osallistaen.
- Ehkäisevä päihdetyö mukana kunnan viestinnässä säännöllisesti
  - mm. Lapsi lasin takana, Ehkäisevän päihdetyön viikko, Hakematta paras, Tipaton tammikuu.
- Särkynyt nuoruus, koulukiusaamisen vastaiset luennot huoltajille ja kaikille yläkoulun luokille.
- Eri tavoin toteutettua hankeyhteistyötä kuntalaisia kohtaavien kolmannen sektorin toimijoiden kanssa, mm.
  - Kerkkä ja Versoomo -hankkeet/Verso ry
  - Viiskyttiis-hanke/Huoltoliitto
  - Mieliteko.

4,3%
(4,6% v. 2023)

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16 - 64-vuotiaista (2024)

- Koko maa 2,9%
- Pohjois-Savo 4,4%

Vapaan sivistystyön opetus

- 6553,7** tuntia opetusta kansalasiopistossa
- 1915** tuntia opetusta konservatoriossa

44 kpl

Kirjastosta lainattavaa harrastusvälineistöä, sisältäen:

- 5 kpl soittimia
- 22 urheiluvälinettä
- 15 muuta harrastusvälinettä

Koulujen kerhotoiminta, kerhojen ja osallistujien määrä

2025	Kerhot	Osallistujat
Kevät	9	139
Syky	6	109

134,1
(126,5 v. 2022)

Mielenterveysindeksi, ikävakioitu (2023)

- Koko maa 100

124,5
(128,8 v. 2022)

Alkoholisairastavuusindeksi (2023)

- Koko maa 100

3,7
(3,3 v. 2024)

Päihteen vuoksi sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastoilla hoidetut potilaat / 1 000 asukasta

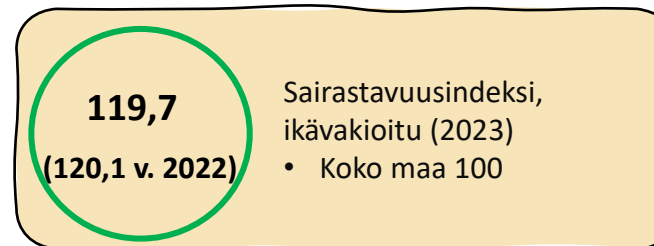
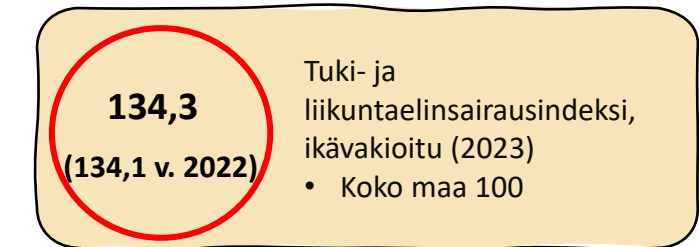
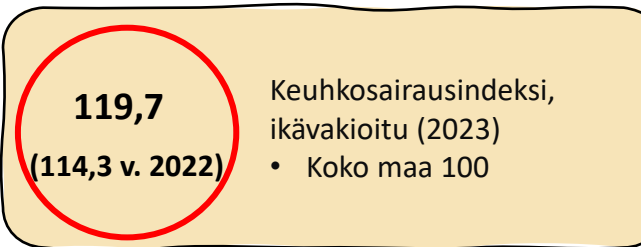
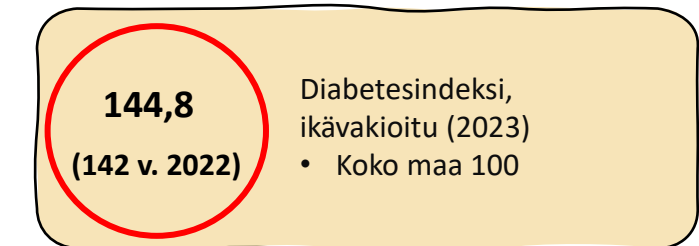
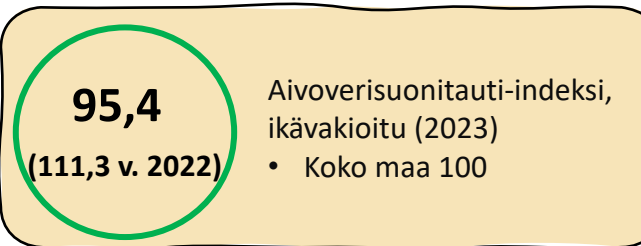
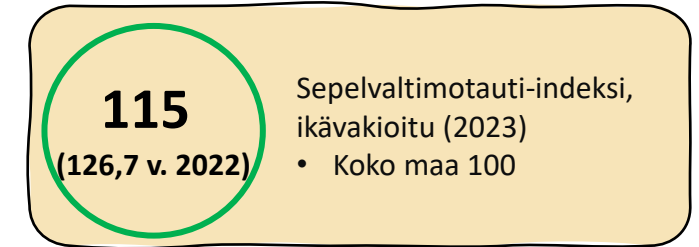
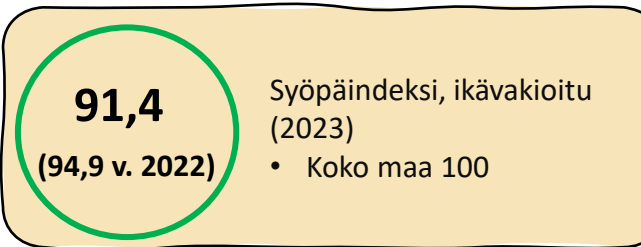
- Koko maa 2,2
- Pohjois-Savo 2,7

	2024	2025
Miehet	4,8	4,9
Naiset	1,8	2,5

Terveelliset elämäntavat

Esimerkkejä toimenpiteistä 2025

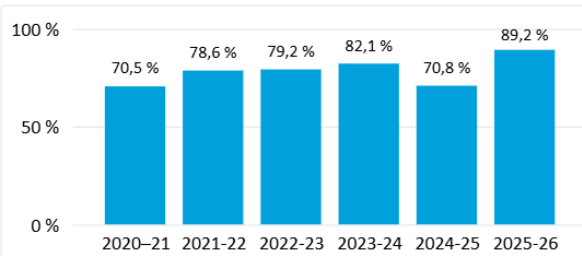
- Liitytty Rajatonta liikuntaa Pohjois-Savossa -verkostoon
- Varhaiskasvatuksen ruokakasvatusryhmä kokoontunut säännöllisesti
- Varhaiskasvatuksen liikuntavastaavien verkosto kokoontunut säännöllisesti ja varhaiskasvatuksen liikunnallinen iltapäivä toteutettu yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.
- Kouluilla käytössä liikkuva koulu-toimintaa: välkärivastaavat, välituntiliikuntaa, pitkät liikuntavälitunnit.
- Maksuttomat liikuntapaikat tarjolla yhdistyksille ja kuntalaisille.
- Uuden liikuntahallin suunnittelu aloitettu.
- Latuavustuksen käytäntöä uudistettu.
- Kunnan viestinnässä toteutettu julkaisusarja kunnan liikuntapaikoista.
- Nuorisotyössä tarjolla ja nuorten aktiivisessa käytössä matalan kynnyksen liikuntamahdollisuuksia (liikunnalliset vr-pelit, pihapelit, retkeily-ulkoilu- ja liikuntavälineitä).
- Maksuttomat yleisöluisteluvuorot jäähallissa.
- Hankeyhteistyöt:
  - Perhelokkis/Pohjois-Savon liikunta
  - Yhteistyösopimus FoodnutriData-hankkeen kanssa

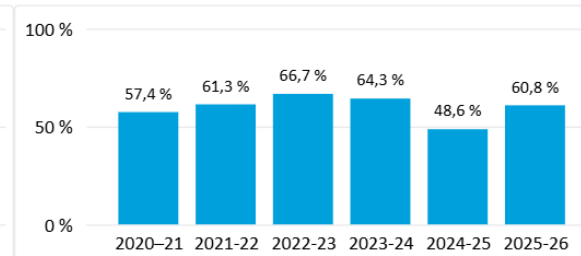
Liikkuvan varhaiskasvatuksen kokonaiskehitys, Seuranta-Virveli

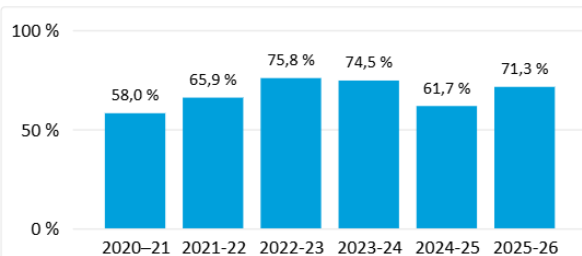
Strategia: Toimintaa ohjaavat suunnitelmat ja periaatteet

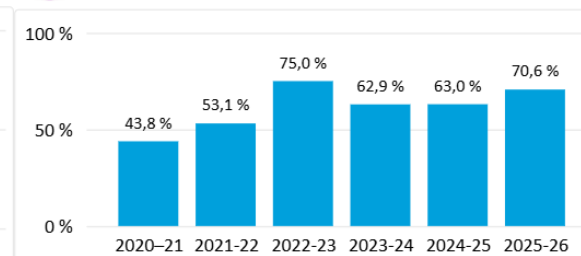
Olosuhteet: Aktiivisuutta edistävät tilat, ympäristöt ja välineet

Toiminta: Aktiivisuutta edistävä toiminta

Tuki: Aktiivisuutta tukeva yhteistyö

Varhaiskasvatuksessa toimii liikuntavastaavien verkosto ja ruokakasvatusryhmä.

Liikuntakasvatuksen arvioinnissa on tapahtunut notkahdus 2024-25, mutta arvioinnit ovat parantuneet 2025-26.

Ruokakasvatuksessa kaikissa osa-alueissa on tapahtunut parannusta edelliseen arviointiin verrattuna.

20.5.2026

Kulkuoikeuksia myönnetty kunnan liikuntapaikoille

- Ripsakan kuntosali: 773 kuntalaista
- Varpaisjärven liikuntahalli: 549 kuntalaista
- Monarin liikuntahalli: 402 kuntalaista

Kansalaisopiston liikunta- ja tanssikurssit

- 1393,8 h opetusta
- 719 opiskelijaa (netto)

Varhaiskasvatuksen ruokakasvatuksen nykytila-arviointi, osa-alueet	2024	2025
Ruokakasvatus osana kasvatusta ja opetusta	68	74
Ruokailun järjestäminen ja kehittäminen	73	78
Monipuolinen ja riittävä ateria	78	94
Ruokakasvatusta edistävä yhteistyö	54	61
Ruokakasvatuksen tuki ja jatkuvuus	68	70

Tilastojen lähde: Kunnan omat tilastot, Seuranta-Virveli, nykytila.fi

Esimerkkejä toimenpiteistä 2025

- Liikenneturvallisuustyöryhmä kokoontunut säännöllisesti.
- Jalankulku- ja pyöräilyväylät olleet hiekoituksen ja kunnossapidon 1. luokassa.
- Toteutettu kokeilu aurasvalli poistosta erityisille asukasryhmille talvikaudella 2025-26 (vammaisneuvoston aloite).
- Suojatien toteuttaminen Pajuharjuntien ja Mykkäläntien risteykseen (kuntalaisaloite).
- Peltoniemen alueen katujen perusparannus (jatkuu).
- Hidasteet rakennettu Portaanpäantielle ja Kivistöntien/Tunnelitien risteyksen kohdalle.
- Päivitetty Juhani Ahontien kevyen liikenteen tunnelin kaistamaalaukset ja liikennemerkit sekä lisätty kaide (kuntalaisaloite).
- Varpaisjärven koulun henkilöautojen saattoliikenteen suunnittelu aloitettu.
- Kirjaston kameravalvonnan uudistus tehty.

10,6

Alioikeuksissa tuomitut 15 vuotta täyttäneet henkilöt / 1 000 vastaavan ikäistä (2023)

- Koko maa 10,9
- Pohjois-Savo 11,7

27

(30,6 v. 2023)

Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset / 1 000 asukasta (2024)

- Koko maa 45,3
- Pohjois-Savo 39,0

7,3

(6,1 v. 2023)

Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta (2024)

- Koko maa 8,1
- Pohjois-Savo 7,9

66,8

(67,4 v. 2022)

Tapaturmaindeksi, ikävakioitu (2023)

- Koko maa 100

Tieliikenneonnettomuuksissa loukkaantuneet ja kuolleet 2025

Kuolleet	Loukkaantuneet
1	8

38,4

(27,1 v. 2023)

Poliisin tietoon tulleet liikenneturvallisuuden vaarantamiset ja liikennერიკkomukset / 1 000 asukasta (2024)

- Koko maa 14,8
- 15,5

Esimerkkejä toimenpiteistä 2025

- Lapinlahdella toimivia kulttuuripalveluja kokoava Kulttuuriroihu-hanke käynnistyi
- Kulttuuriluotsitoiminnan käynnistäminen yhteistyössä Hyvinvointia kulttuurista ikäihmisille –hankkeen kanssa
- Kaikukortti mahdollistanut kulttuurielämyksiä vähävaraisille
- Liitytty mukaan Pohjois-Savon kulttuurihyvinvointiverkostoon ja ikääntyneiden kulttuurihyvinvointityöryhmään
- Palkattu vakituinen kulttuuri- ja viestintäkoordinaattori pienen tauon jälkeen
- Kunnan koordinoimia/järjestämiä tapahtumia mm. Lasten lauantait, ToukoTaika, AIKATAIKA, itsenäisyyspäivän juhla
- Tapahtumayhteistyössä mm. Unelmien liikuntapäivä, KuPS kansallisen sarjan peli Lapinlahdella, Juusto- ja viinijuhlat, Joulunavaus

Kirjasto

- **14,04** lainausta/asukasluku
- **16** näyttelyä
- **111** tapahtumaa
- **4214** tapahtuman kävijää

Kuopion konservatorion Lapinlahden toimipiste

- **38** konservatorion oppilasta
- **35** musiikin varhaisiän opintojen oppilasta
- **14** konserttia

Kansalaisopisto

- Musiikin opetusta 2606,1 h;
269 osallistujaa (netto)
- Kädentaitojen opetusta 1013,6 h;
180 osallistujaa (netto)
- Kuvataiteen opetusta 227,1 h;
43 osallistujaa (netto)

44

(62 v. 2024)

Myönnettyjen Kaikukorttien määrä

20 819,05 €

Kulttuuri- ja tapahtuma-avustuksia

74

(41 v. 2023)

Kulttuurin TEA-kokonaispisteet (terveyden edistämisen aktiivisuus)

- Koko maa 77

Indikaattori	2021	2022	2023	2024	2025
HYTE-kerroin euroa / asukas	19	18,7	18,3	18,2	22,4
HYTE-kerroin, 0 - 100	67	66	65	59	73
HYTE-kerroin, 1 000 euroa	177,5	172,5	166,4	163,5	198,5
Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)	93	78	78	79	86
Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)	41	54	52	38	60

© THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2026

Kuntajohto	2023	2024	2025
Kunnan palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja	0	0	100
Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista	100	100	100
Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen	100	100	100
Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä	100	100	100
Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista	100	100	100

Liikunta	2023	2024	2025
Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille	100	100	100
Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä	100	100	100
Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen	100	100	100
Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa	100	100	100
Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiin	100	100	100

Peruskoulut	2023	2024	2025
Kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastaminen kolmen vuoden välein	83		
Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa	97	97	
Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit	100	100	
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä	0	0	

Kulttuuri	2023	2024	2025
Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä	0	0	0

Alkuperäiset tulosindikaattorit	2021	2022	2023	2024	2025
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä	686,2	418,1	538	277,5	
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista	24		27		20
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä	8,4	9,5	9,7	8,5	
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä	1,3	1,5	1,4	1,2	
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä	10,4	10,3	10,02	9,6	

Tulosindikaattorit skaalattuna	2023	2024	2025
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä	81	27	82
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista	53	53	46
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä	56	44	43
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä	40	23	63
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä	41	42	65

Tulosindikaattorien skaalaus

Tulosindikaattorit kuvaavat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tulokellisuutta väestötasolla. Niiden avulla mitataan muutosta.

Tulosindikaattoreista lasketaan kahden viimeisimmän vuoden erotus kuvaamaan tapahtunutta muutosta. Laskennassa etsitään jokaisen tulosindikaattorin kohdalla kaikkien kuntien pienin erotus ja suurin erotus. Suurin erotus kuvaa parasta positiivista kehitystä. Kuntakohtaiset pistemäärät skaalataan edellä mainittujen minimien ja maksimien avulla.

Suurimmasta erotuksesta tulee arvo, jolla tulosindikaattorista saa sata pistettä ja pienimmästä erotuksesta arvo, jolla tulosindikaattorista saa nolla pistettä. Loput pistemäärät nollan ja sadan pisteen välillä määräytyvät sen mukaan, mihin kohtaan erotusten vaihteluväliä kunnan erotus osuu. Jos jonkin indikaattorin arvo on jo tavoitetasossa, saa kunta sen osalta maksimipisteet. Skaalauksen ansiosta pistemäärät ovat vertailukelpoisia eri indikaattoreiden välillä. Lisäksi jo pienellä parannuksella kunta voi saada hyviä pistemääriä, jos muutos on hyvä kaikkien muiden kuntien tilanteeseen verrattuna.

Johtopäätökset

- Lasten ja nuorten ylipaino ja fyysinen toimintakyky MOVE!-mittauksissa vaativat edelleen seurantaa. Elämäntavat ja indikaattorien tulokset ovat kuitenkin myös parantuneet erityisesti peruskouluikäisillä.
- Nuorten päihteidenkäyttöön on syytä kiinnittää huomiota.
- Seurantaa lasten ja nuorten harrastamisen yleisyydestä sekä toteutuneiden harrastusryhmien määrästä on syytä jatkaa harrastamisen Suomen mallin käynnistyessä vuonna 2026.
- Yhteistyö kolmannen sektorin ja muiden toimijoiden kanssa on tärkeä osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä kunnassa.
- HYTE-kertoimen monissa indikaattoreissa on tapahtunut positiivista kehitystä, ja kunnan HYTE-kerroin on sen myötä noussut.
- Hyvinvointisuunnitelman 2026-2029 painopisteet ovat ajankohtaisia ja niiden mukainen toiminta on ollut käynnissä jo vuonna 2025.